

τῆς οἰκογ. τῶν Καρυοφυλλιδῶν (Caryophyllaceae) Π. Γενναδ. Φυτολογ. Λεξ., 1034 Α. Μηλιαρ., 248. Συνών. ἀγριογαρίφαλο 2. γ) Κωδώνιον τὸ κλαδῶδες (Campanula ramosissima) τῆς οἰκογ. τῶν Κωδωνανθῶν (Campanulaceae) Ζάκ. — Π. Γενναδ. Φυτολογ. Λεξ., 590.

γιουλὶ τό, Λ. Μαζίλ. εἰς Ἀνθολ. Η Ἀποστολίδ., 204 Π. Κριναῖος - Μιχαηλίδης αὐτόθ., 252.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γιούλι μὲν ὑποκορ. σημ. διὰ καταβιβασμοῦ τοῦ τόνου.

Μικρὸν γιούλι ἔνθ' ἀν.: Ποιήμ.

Πλάνα δῶρα ζηλεμέρα
τῆς ζήσης, ποὺ ἀχροσβέται καὶ τελειώνει
σὰν τὸ θαυμπό γιουλὶ ποὺ δλοέντα λεγώνει

Λ. Μαζίλ. ἔνθ' ἀν.

Νὰ φέρεις ἔνα λούλουδο, κι ἀς ἥταν ἔνα μόρο,
ἔνα κρινάκι τῶν ἀγρῶν, μιὰ βιόλα, ἔνα γιουλὶ!

Π. Κριναῖος - Μιχαηλίδης ἔνθ' ἀν.

γιουλὶά ἡ, Στερελλ. (Αἴτωλ.) ἀγιουλὶά Λευκ. (Αθάν. Φτερν.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γιούλι.

Τὸ παράγον τὸ ἕον τὸ εὔσομον φυτόν, διὰ τὸ ὄπ. βλ. γιούλι 1, ἔνθ' ἀν.: Ἡ Γεργούλα μιδωκε καὶ μένανε νιὰ ἀγιουλὶ καὶ τὸν ἐφύτεψα Φτερν.

γιουλὶς ἐπίθ. ἐνιαχ. Οὐδ. ἀγιουλὶ Λευκ. (Αθάν. Φτερν.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γιούλι καὶ τῆς καταλ. -ίς.

Ιόχρους ἔνθ' ἀν.: Ο μενεξὲς λέγεται ἀγιούλι, γιατὶ ἔχει ἀγιουλὶ χρῶμα Φτερν. Συνών. βιολεττίς, λιλά, λονλακάτος, μενεξεδίς, μώβ.

γιουμουσάκης ὁ, Λυκ. (Λιβύσσ.) γιαμουσάκης Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. γιούμουσακ = μαλακός.

Ἀνθρωπος ἀσθενοῦς, μαλακοῦ χαρακτῆρος ἔνθ' ἀν.: Τέτοιος γιαμουσάκης πού 'νι, οὐλ' τοὺν ἀνιβαίνοντον 'ς τοὺν κιφάλ' Σουφλ..

γιουνάκι τό, Ιων. (Βουρλ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γιούνι κατὰ τύπ. ὑποκορ.

1) Τέχνασμα, δόλος. Συνών. Γιούνι 2. 2) Ὁ κύκλος ἐνὸς παιγνιδιοῦ.

γιούνι τό, ὅγιούν "Ηπ. Πόντ. (Κερασ.) οὐγιούν" Ηπ. γιούνι "Ανδρ. (Κόρθ. κ.ά.) Εὖβ. (Κουρ.) Θράκ. (Μυριόφ.)" Ιων. (Βουρλ.) Μοσχονήσ. Σύμ. Σῦρ. γιούνιν Κύπρ. (Γερμασ. Λευκωσ. κ.ά.) Σύμ. γιούνι Θράκ. (Λούπιδ. Μυριόφ. κ.ά.) Λέσβ. (Μανδαμᾶδ. Μόλυβ. Πάμφιλ. κ.ά.) γιούνι Εὖβ. ("Ακρ. Ψαχν. κ.ά.) δγίν' Πόντ. (Κερασ.) γίν' Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. ογιούν = παιγνιον, ἀστειότης, φάρσα.

1) Παιγνιον, ἐκάστη φάσις, σειρά, παρτίδα παιγνίου "Ανδρ. (Κόρθ. κ.ά.) Εὖβ. ("Ακρ. Ψαχν. κ.ά.) Θράκ. (Λούπιδ. Μυριόφ. κ.ά.)" Ιων. (Βουρλ.) Κύπρ. (Γερμασ. Λευκωσ. κ.ά.) Λέσβ. (Πάμφιλ. κ.ά.) Σύμ. Σῦρ. : Ας παιξωμε ἀκόμα ἔνα γιούνι Βουρλ. Θὰ τοὺ χάσουμ τοὺ γιούνι Λέσβ. Δὲν παιζεις τώρα, πέρασ' τὸ γιούνι σ' Ψαχν. Τί νὰ γάι', θὰ 'ρθ' καὶ μένα τὸ γιούνι μ'! αὐτόθ. "Αμα ἐπαίξαμεν ἔνα γιούνι, εὐτὺς ἐμαλώσαμεν Γερμασ. Δέκα γιούνια ἔκαρα χουρίς τὰ χάσου

Πάμφιλ. Δὲ βόρισι τὰ πάρ' ἔνα γιούνι Λούπιδ. Πόσα γιούνια παιξατι; "Ακρ. || Φρ. 'Σ τὸ γιούνι τρώει τοία ψωμιὰ Μυριόφ. Συνών. φρ. 'Σ τὴν καθησιά τοῦ γιούνι τοῦ ιανού η σιά τοι. β) 'Η ἐπικράτησις τοῦ ἐνὸς ἐκ τῶν παικτῶν κατὰ τὴν πρώτην παρτίδα εἰς τὸ τάβλι "Ηπ. 2) Τέχνασμα, δόλος Ιων. (Βουρλ. Ερυθρ.) Κύπρ. (Γερμασ. κ.ά.) Πόντ. (Κερασ.) Σύμ. : Σουφίστηκι τὰ κάρη ἔνα γιούνι, γιά τὰ τοὺ πυράσουν οἱ καημοί (ἐκ παραμυθ.) 'Ερυθρ. "Εν' - τὰ τοῦ καταφέρω ἔναγ - γιούνιν, ποὺ ἔν' - τὰ μὲν τὸ ξιχάση ποτ - τέ τον! Γερμασ. Τ' δγίν', τ' δγίν' ντ' ἐποίηκε με! (τὶ παιγνίδι μοῦ ἔκαμε!) Κερασ. Συνών. καὶ ώντι, φάρα σα. 3) Πληθ. γιούνια = ἀκκισμοί, καμώματα Εὖβ. (Κουρ. κ.ά.) Σκύρ.: Κάμυνανε κάτι γιούνια! Κουρ. Τ'ν ἔδεις; δόλο γιούνια ἔναι! Σκύρ. 4) "Ανθρωπος μετημφιεσμένος καὶ φέρων προσωπίδα κατὰ τὰς 'Απόκρεω Λέσβ. (Μανδαμᾶδ. Μόλυβ.) : Γ-οί κουπέλις βγαίν' ντ' τὰ δοῦν τὰ γιούνια Μανδαμᾶδ. Οῦλα τὰ σουκάτσα γιμάτα γιούνια αὐτόθ. || Φρ. Βρή! γιούνια θὰ μᾶς κάνιν! (θὰ μᾶς ἐκθέσουν, θὰ μᾶς γελοιοποιήσουν) αὐτόθ. Συνών. φρ. Θὰ μᾶς κάνοντας θέατρο. Συνών. μασκαράς.

γιούργια ἡ, κοιν. ζούργια Κρήτ. (Πεδιάδ.) γιούργια "Ηπ. (Πλατανοῦσ.) Κρήτ. (Κίσ.) ούργια "Ηπ. (Λάκκα Σούλ.) Λευκ. Στερελλ. (Ξηρόμ.) γούρα Κύπρ. (Πεδουλ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. γιούργια μόν' γιούργια! Κρήτ. Κατάλ. ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. χρήσεως κατὰ τὴν κοινὴν κατάλ. τῶν ἐπιρρ. εἰς -α. Πβ. ἀέρα, σία, βόγα, λάσια, βίρα.

1) Ἐπίθεσις, ἔφοδος, ἔφορμησις, δρόμος Ερεικ. Εὖβ. ("Αγία" Ανν.) "Ηπ. (Λάκκα Σούλ. Πλατανοῦσ. κ.ά.) Θεσσ. ("Αργιθ. Τσαγκαρ.) Ιων. (Σμύρν.) Κρήτ. (Αρχάν. Χαν.) Κύθηρ. Πελοπν. (Γαργαλ. Δάρα Αρκαδ. Πλάκ. Σκορτσιν. Σουδεν.) Στερελλ. (Αἴτωλ. Ακαρναν. Αχαρ.) Χίος (Βροντ.): Λῶσε μιὰ γιούργια τὰ προλάβης Σμύρν. Μιὰ γιούργια καὶ τὸ ἄρπαξα Κύθηρ. || Άσμ.

Εἰς τὸ Φλομὲ τοῦ ἐφτάξαντε, κι ἀπὸ τὴν δόση γιούργια σομάρια μόν' ἐπαίραντε κι ἀφίναντε τὰ γαϊδούρια

Κρήτ. Συνών. γιούργια μόν' γιούργια! Κρήτ. Κοινὴ προσπάθεια πολλῶν ἀτόμων πρὸς ἀποπεράτωσιν ἐργασίας Ερεικ. Εὖβ. ("Αγία" Ανν.) Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ.) "Ηπ. (Πλατανοῦσ.) Θεσσ. (Τσαγκαρ.) Κίμωλ. Κρήτ. (Κίσ.): 'Ελάτε τὰ δώσοντε δλοι μαζὶ μιὰ γιούργια τὰ κυλήσοντε πάρα πέρα τὸ λιθάρι Μαχαιρᾶδ. Θὰ δώσοντε αῦριο μιὰ γιούργια δλοι μαζὶ καὶ θὰ τελειώσοντε τὸ δρύγο νωρίς αὐτόθ. Μιὰ γιούργια θὰ κάμωμε ἀκόμη καὶ ξεβλέπει κι ὀφέτος τὸ θέρισμα Κίσ. "Αιντι τὰ κάνονται οὐλ' μιὰ γιούργια τὰ τιλεύώσοντε Τσαγκαρ. Συνών. γιούργια μόν' γιούργια τὰ μηδένας Κίσ. 2. γ) Καὶ ἀνευ τοῦ ἄρθρου εἰς τὰς φρ. κάνω - δίνω (μιὰ) γιούργια εἰς τὰς φρ. κατάλ. ταχέως, δρομαίως, δρομητικῶς κοιν.: "Εκανε γιούργια οὐλό τὸ χωριό καταπάρον τους Πελοπν. (Γαργαλ.) Κάναντε γιούργια καὶ τοὺς λάκησαν Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Κάντε γιούργια κι δπον βγῆ Εὖβ. ("Ακρ.) Κάναντε γιούργια ὁ κόσμος καὶ μᾶς πῆρε σβάρων Εὖβ. ("Ψαχν.) Μᾶς πήραντε τὰ γιούργια (μᾶς ἐκυνήγησαν) Χίος. "Επῆς γιούργια ἀπάν' τ' τὰ δόνε βαρέση Λευκ. "Εκανε γιούργια ἀπάνω μον Πελοπν. (Πιάν.) "Εκαμε γιούργια ν' ἀρπάξῃ τοὺς βρούς ἀπον τοὺς κέρατον Εὖβ. (Στρόπον.) || Άσμ.

'Σ τὴν βοδιά σου τὴν τζανούργια | μοῦ ὁρχεται ἀ κάμον γιούργια

Εὖβ. (Κουρ.) δ) Καὶ διὰ παραλείψεως τοῦ ρήματος μετὰ τοῦ ὄπ. συνεκφέρεται ως παρακελευσμ., ἐμπρός, δρμησε, τρέξε,

